

PRIMORSKI DNEVNIK

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE ZA SLOVENSKO PRIMORJE

Leto 3. števil. 523 - Cena 5 lir - 3 jugolirre - 2 din

Postnina plačana v gotovini
Spedizione in abbon. postale

TRST, petek, 21. februarja 1947

UREDNIŠTVO in UPRAVA, PIAZZA GOLDONI št. 1 - I.
Tel. št.: Ur. 93806, 93808 - Ur. 93807. Rokopisi se ne vračajo

Trst si lahko zagotovi gospodarski razvoj samo v harmoničnem sožitju z državami in narodi vsega zaledja.

Italija in tržaško gospodarstvo

Naše stališče glede razvoja tržaškega gospodarstva je znano. Trst se je gospodarsko razvil skladno z gospodarskimi potrebami svojega zaledja. Čim je bil od svojega naravnega zaledja politično odtrgan, je nastopila doba njegovega gospodarskega propadanja. Šele vojna konkurenca leta 1938. je njegov položaj nekoliko izboljšala, a kljub temu je njegov promet dosegel komaj 75% predvojnega prometa. Perspektive tržaškega gospodarstva so za Trst vredno zadržane v samem znanju tržaškega gospodarstva. Vsaka gospodarska politika, ki ne bi hotela upoštevati te stvarnosti, mora prejeti slej vidi kljub temu je njegov promet dosegel komaj 75% predvojnega prometa. Perspektive tržaškega gospodarstva so za Trst vredno zadržane v samem znanju tržaškega gospodarstva.

TAKO RAČUNAJI NEKATERI Dvig nemškega militarizma valolom proti porastu demokratskih gibanj v Evropi

Moskva, 20. — Diplomatski opazovalci čezstari piše, da zavzema vzporedno s približevanjem zasedanja zunanjih ministrov v Moskvi, nemško vprašanje vedno večje mesto v tujem tisku. Tudi politiki se vedno bolj zanimajo za to vprašanje. Britanski in ameriški tisk sta vsak dan natrpana s predlogi, za rešitev nemškega vprašanja, da ti predlogi pač ne odgovarjajo interesom miru in varnosti.

Beveridge je objavil v listu "Observer" vrsto člankov o Nemčiji, ki izražajo željo za zvezo s Nemčijo postopati kot z "bolnikom", ki je potreben telesne in duševne nege. Ne ugaja mu pa da tega "bolnika" istočasno zdravi štirje zdravniki. Podobne misli izraža tudi Halbraith, bivši načelnik oddelka v ameriškem zunanjem ministertvu. Po njegovem mnenju so krediti Nemčiji, o katerih razpravlja kongres, mnogo večjega števila kot vsa moskvska konferenca.

Tudi namestnik ameriškega zunanjega ministra Patterson je objavil predlog, da se predloži pravičnejša razdelitev Evrope. Po Pattersonu mora Nemčija dvigniti produkcijo, prejeti mora surovine, za njihovo nabavo pa so ji potrebni krediti, ki jih naj podeli ameriške zasebne banke pod nadzorstvom ameriške vlade.

Mnenje Beveridge, Halbraitha in Pattersona je skoraj enako, kar se kaže v demilitarizaciji Nemčije, uničenja njene vojaškega in gospodarskega potenciala ter reparacij. Trditve, da je Nemčija "bolnik", je potrebna samo onim, ki hoče dojeti ponovni dvig njene gospodarstva in predvsem industrije na nekdanjih osnovah.

Te težnje pa nasprotujejo načelom, ki jih zavezanec sprejel na potsmidski konferenci. Cilj teh težnje je predvsem, za vsako ceno ohraniti temelje nemškega militarizma kot valoloma proti razvoju demokratičnemu gibanju v Evropi. Zagovorniki dvomljive teorije, da demokratizacija Nemčije ni mogoča brez obnove njene industrije, brnar jo istočasno napadalne faš-

Prihod jugoslovanske delegacije v Prago

Praga, 20. Tanjug. — V Prago je včeraj prispela jugoslovanska ženska delegacija, ki se bo udeležila svetovnega kongresa demokratske zveze žen. Delegacijo vodi minister za vzgojo v Srbiji Mitja Mitrovič-Djilas.

V žigavem interesu bivajo četniki v zapadni Nemčiji

Berlin, 20. Tanjug. — List evropske socialistične stranke v Nemčiji "Neues Deutschland" se v nekem članku sprašuje, v žigavem interesu prebivajo jugoslovanski filofasisti v zapadnih delih Nemčije.

List navaja podrobnosti o taboriščnih četnikih in drugih fašističnih elementih ter ostro protestira proti vzdrževanju teh taborišč, v katerih je preko 12 tisoč Jugoslovancov, ki so za časa okupacije njihove domovine sodelovali z nacisti. Eno teh taborišč je v Voedri na Vestfalenskem ter je glavno središče črne borze.

BUENOS AIRES. — Andersovi Poljaki na Angielskem so poslali 10.000 vizumov za vsetitev v Argentino, 20 držav.

Kongres ameriške mladine Mehika, 20.

Na tiskovni konferenci je izjavil sindikalni voditelj Vincente Lombardo Toledo, da bo 25. marca v Havi konferenca voditeljev ameriškega odseka Svetovne mladinske demokratične federacije, ki bo organiziral prihodnji ameriški kongres mladine.

Razen tega je potrdil, da bo Južnoameriška delavska zveza stopila v zvezo z raznimi evropskimi organizacijami; ter poudarila možnost izselitve v Ameriko delavcem, ki jih ne more zaposliti evropsko gospodarstvo.

Nov železniški most v Hercegovini

Mostar. — Včeraj so svečano predal prometu veliki železniški most pri Gabeli v Hercegovini. Z otvoritvijo tega mostu bo olajšan promet med Bosno in Hercegovino, Dalmacijo in Crno goro.

Zagrebe. — V kratkem bodo dovršeni nov most čez Kolpo pri Karlovcu. Most so zgradili iz dobrega jekla. Kolektivno delo bo uspešno rešilo prede vprašanje prometnih reš v Jugoslaviji, Zagreb bo tako imel zvezo s hrvatskim Primorjem.

VIHAR V ITALIJSKI SKUPŠČINI TEŽKE OBTOŽBE proti demokristjanskim poslancem

Rim, 20. — Italijanska ustavo-dajna skupščina vodi preskavo glede težkih obtožb, ki jih je podal voditelj sicilskih separatistov, Finocchiaro Aprile, proti 14 demokristjanskim poslancem, čez, da so verzižniki in dobičkarji. Svoje obtožbe je izrekel Aprile na viharah seboj parlamenta prejšnji petek in soboto, ko je med poslanci nastal skoraj pretep in je predsednik moral poslati občinstvo iz dvorane. Finocchiaro Aprile je obtožil naslednje demokristjanske poslance: Campelli, finančni minister, predstavniki banke Santo Spirito, upravnik italijanske vodovodne družbe; Vanoni, bivši komisar poljedelske banke za 11 mesecev, ko je prejel plače za 4 milijone lir, zadal je predsednik družbe "Ferri Betoni", katere delnice so večinoma v avstrijskih rokah, prizadeval si, da bi država plačala družbi nekaj stotin milijonov za dela, izvršena pod falskom; Spataro, predsednik upravnega sveta italijanske radijske

Pretrgovinski pogajani med Jugoslavijo in Italijo, Italijanski gospodarski listi poročajo iz Rima, da se nadaljuje prva predhodna pogajanja za izboljšanje trgovinskih odnosov med Jugoslavijo in Italijo. Po teh poročilih so priprave za prava pogajanja v bistvu že zaključene. Po vsem tem bi se pogajanja pričela meseca marca. V preteklosti je Italija uvozila iz Jugoslavije 3-4% vsega svojega uvoza, izvozila pa je v Jugoslavijo 2-3% vsega svojega izvoza.

Plaće v Italiji. Po poročilu nekega angleškega lista znašajo plače v Italiji: za ročno delo od 8.000 do 10.000 lir mesečno, a za intelektualno delo 19.000 do 15.000 lir. V svobodnih poklicih znašajo plače 15.000 do 20.000, v državnih uradih pa od 20.000 do 34.000 lir. Kosilo v restavracijah stane 1.000 do 1.300 lir za oobe, vstrelji vino, v drugorazrednih restavracijah stane kosilo okoli 700 lir.

Spor zaradi novega davka v Italiji. Italijanska vlada je uvedla nov davek na proizvodno tkanino. Glede načina pobiranja tega davka je nastal oster spor med tovarnarji in vlado. Tovarnarji zahtevajo čim bolj preprosto pobiranje in seveda čim nižji davek, medtem ko vlada vztraja pri svojem stališču. Gre tudi za to, ali naj se davek odmeri po številu vreten ali po količini proizvodnje.

Sovjetski tisk napoveduje "krvo v Ameriki. V zadnjih dneh je v sovjetskem tisku izšlo že več člankov, ki napovedujejo gospodarsko krizo v ZDA. Tako je znani sovjetski gospodarstvenik prof. F. Bistrov v moskovski "Pravdi" napovedal splošno poslabšanje gospodarske konjunkturo v ZDA. Prof. Bistrov je natančno analiziral sedanjega gospodarskega strukturo v Severni Ameriki. Njegova razprava obsega celo stran "Pravde".

V TOREK ZADNJA SEJA NAMESTNIKI PRED ZARLUČLOM Glede osmih političnih določb niso dosegli sporazuma

London, 20. — Namestniki zunanjih ministrov bodo v torek končali s delom. Na današnji seji so končno sprejeli politične določbe glede mirovne pogodbe z Avstrijo. Od 15 določb, ki jih je izdal politični odbor, so namestniki vnesli 7 v končno pogodbo; ostalih 8 določb, v kolikor ne bodo sprejete, bodo predane svetim štirim ministrom s pripombami. Te določbe se nanašajo na jamstvo Avstrije, na vprašanje pangermanske propagande, na dobo avstrijske meje in naturalizacijo Nemcev s strani avstrijskih oblasti.

Poročilo gospodarskega pododpora bodo namestniki proučili nedvomno v soboto. To poročilo zadeva predvsem vprašanje zavezniške lastnine v Avstriji in plovo bo Donavi.

V ponedeljek bodo namestniki še enkrat razpravljali o britanskem in sovjetskem načrtu glede nemških imetij v Avstriji.

Holandci ne spoštujeta premirja Batavija, 20. — Kljub sporazumu dogovorjenemu 15. februarja, da bodo prepustili s sovražnostmi, so se spopadle indonezijske in holandske čete.

Kakor poroča republikanska agencija "Antara", so napredovanje holandskih čet vzhodno od Sumatra, ki ga je podpiralaartiljerija, indonezijske čete odbile. Holandske čete so napadle indonezijske južnopozadno od Buitenzorga in južno od Batavije ter prisilile indonezijske na protinapad.

Holandski vojaški poročevalci poročajo o incidentih v pokrajinih Bandoeng, Batavija, Buitenzorg, Surabaya in Padang. V teh incidentih je bilo nekaj mrtvih.

Novi indijski podkralj Washington, 20. — Novi indijski podkralj, ki bo zamenjal maršala Mountbattena, je postal admiral Louis Mounbatten. Še pred objavlo imenovanja je bil o tem obveščen ameriški zunanji minister Marshal.

Film o Rooseveltu Hollywood, 20. — Najzastarejši sin pokojnega predsednika Rooseveltja James Roosevelt in filmski producent Jay Richard Kennedy sta

KRIVCI V VLOGI TOŽNIKA Britanske provokacije so grobo kršile albansko suverenost

Tirana, 20. Tanjug. — List "Baskim" objavlja danes članek pod naslovom "Dejstva govore bolj kot Mister Cadogan". List piše, da si je britanski delegat, ko je predložil obtožbo proti Albaniji, zaradi min v Kirskem prelivu, prizadeval, da bi prikazal Veliko Britanijo kot žrtvo. Opisal je zavedo, kot je bil najboljši ugaljo, in se ni ni najmanj ni oziral na dejanska dejstva.

Prijateljska gesla New York, 20. — Ameriška vlada namerava pročitati možnost, da bi vrnila Italiji vojne ladje, ki so ji bile izročene po mirovni pogodbi, da bi jih Italija uničila.

Vraga tiska na moskovski konferenci bo enaka kot v Parizu in New Yorku Moskva, 20. — "Izvestija" objavlja članek o pogojih, pod katerimi bodo delali predstavniki tiska v času moskovske konference zunanjih ministrov. Članek se v glavnem nanaša na napade, ki so se pojavili v delu ameriškega in britanskega tiska, čez da na moskovski konferenci ne bo mogoča svoboda poročanja.

Spremembe v britanski diplomatski službi London, 20. — Britanski veleposlanik v Parizu Cavadin Benček je bil imenovan za veleposlanika v Rio de Janeiro, tamkajšnji veleposlanik Sir Donald Saint Clair

Borbe blizu Aten Aten, 20. Grške vojaške oblasti naznanjajo, da so partizanski oddelki, močni okrog 400 moč, napadli večer zvečer vladne čete pri yasi Aghius Georgius, blizu Lamje. Partizani so tudi napadli vladne čete pri Gagani, okoli 140 km severozahodno od Aten.

"Borba brez usmiljenja" Jeruzalem, 20. — Arabci v Palestini nameravajo zbrati 220.000 šerlin za "borbo brez usmiljenja, na življenje ali smrt, kakor je izjavil dr. Tannous, glavni tajnik Arabskega podpornega fonda. Zbrani denar bodo uporabili za zaščito arabskih imetij in politično propagando.

Anglija in ZDA Zakon sile, ki uničuje slabotnega, se uveljavlja v angloameriških odnosih

«Pravda» prinaša članek znane sovjetskega ekonomista Evgenija Varge pod naslovom «Protiameriški tokovi v angleški politiki». Bevinova politika gre brez vsakih sprememb z roko v roki s politiko ZDA, kar pa v sedanjih razmerah pomeni, da je podrejena ameriški. Proti taki politiki raste vse večja opozicija, ki prihaja iz nasprotnih taborem.

KRATKE VESTI BEOGRAD. — Jugoslovanska

BEOGRAD. — Jugoslovanska fakulturna zveza je protestirala se bo udeležila godnega teka 23. februarja, ki ga vsako leto organizira list "Humanita". Predkoro je sto sovjetski tekači dobili prvo nagrado.

SOFIJA. — Bolgarski vojni minister general Danjanov je najvil amnestijo za preko 400 vojakov.

PARIZ. — Pariški tiskarji so se obrnili na holandske in angleške, belgijske tiskarje so se že pridružili stari francoski tiskarji.

BENETKE. — Sodišče v Benetkah je obsodilo na 2 leti zapor 17 nasilnih orožev in propagandni material in ki so razobdela faktskično zvestavo na zvoniku v Benetkah ter metalni bombe proti sedežem demokratičnih strank.

PREKOVNA KOMISIJA NA OTOKIH Atene, 20. — Preiskovalna komisija OZN je odšla na otok Syra; kasneje bo obiskala otok Samos.

ZDA so v resnici izkoristile vse plodove zmage, Velika Britanija je pa imela samo to korist, da začasno nadzoruje italijanske kolonije. ZDA si prisvojevale pomorska oporišča po vsem svetu, tudi v angleških kolonijah. Amerikanci so kmotno uvrstili svoj položaj v Latinski Ameriki, gospodarjari na Pacifiku od Havajskih otokov do Filipinov in Japonske.

Američani so spodili popolnoma Angleže iz Kitajske ter so se vsadrali globo in Birmen vzhodu. Vedno globlje razpoke se pojavljajo v britanskem kolonialnem cesarstvu, tako v Indiji, Egiptu in v Palestini. Veliko Angležev misli, da nekateri ameriški krogi tajno podpirajo ta razkroj angleškega imperija.

Zakon neonekga razvoja, zaključuje Varga, zakon sile, ki uničuje slabotnejšega, se uveljavlja popolnoma v angloameriških odnosih. V zvezi s tem je nujno pričakovati poslabšanja in nasprotje v angloameriških političnih odnosih, kljub temu da angleški zunanji minister vodi politiko godrecjanja Ameriki.

